

BENE ZOLTÁN

Fekete húr

A nyestek motozása az agyára ment. Amint lehunyta a szemét, máris csak az aprócska lábak zaját hallotta. Tudta, hogy éppen a villányvezetékeket rágják el. Mindig azokat. Hol a belső szobában, hol a konyhában, hol a vécében kellett sötétben matatnia, mert ezek a kis dögök rágtak, rágtak és rágtak. Bármit, amit csak értek, amit a szájukba tudtak venni, azt legott harapták, csócsálták. És még az áram sem vágta őket agyon. Ha maga elé képzelte azt az aranyos kis pofikájukat, csak még jobban fölbőszült. Föülült az ágyban, az éjjeli szekrényen addig tapogatózott, míg rá nem akadt a pakli cigire és a gyufára, rágyújtott. Állítólag a dédapja egyszer így gyújtotta a házat magára; csoda, hogy egyáltalán megmenekült. Időben fölriadt. De az is lehet, hogy ezt csak olvasta vagy hallotta valahol. Elaludt, a hamu kiesett a cigaretta végéből, rá a paplanra, a többit nem nehéz elképzelni. Szánalmas, mint a karácsonyfátűz. Albert bácsiéknál viszont amiatt jártak a tűzoltók, erre határozottan emlékezett. Még a nyolcvanas években történt, a nagyszüleinek Baktóban volt hétvégi kertje, a Pihenő utca végén, a vasúti töltés aljában. Gyakorta kijárt oda, külön kulccsal rendelkezett az ingatlanhoz. Nem ritkán télen is kibaktatott. A fűtetlen, farostlemezekből összeeszkábált kalyibában hált egérrágt a hálósákba burkolózva, reggelente hosszasan figyelte a szőlőtőkékre meg a gyümölcsfák ágaira dermedt párát. A Pihenő utcán kocsmá is üzemelt, amolyan félig falusi, félig proletár hangulatú becsület-süllyesztő. A kiskertek félig falusias, félig proletár hangulatú övezetében viszonylag sokan laktak, a kocsmárosnak egy percig sem kellett attól tartania, tönkremegy. Néhányan az egykori tanyákban éltek, amiket az évtizedek folyamán bekebelezett a város, mások a hétvégi házikókban tengődtek, többnyire illegálisan, lakhatási engedély híján, elszántan és mindenre készen. Leginkább félig-meddig vagy egészen lecsúszott figurák. Albert bácsi kivétel volt. Illetve: Albert bácsi volt a kivétel. Meg ő. Igen, voltaképpen ő is.

A lényeg, hogy azon a januári délutánon a nagyszülei kiskertjébe tartott, amit az öregek akkor vásároltak, amikor panelba kényszerültek, szóval oda igyekezett, s szokásához híven betért a kocsmába, házmestert inni. Nyáron rendszerint az udvari lugas alatt ücsörgött, de ilyenkor, hidegben, kénytelen-kelletlen az elhasznált levegőjű belső térbe szorult. A falakon meztelen nők képei virítottak. Többnyire nagy mellűeké. Albert bácsi ebben a hölgykoszorúban mesélte nagy hangon a három törzsvendégnek meg neki, hogy kigyulladt a karácsonyfájuk és kihívta a tűzoltókat.

– Baszódjanak meg – tette hozzá megjátszott keserűséggel –, mire eloltották, elégett a fél koloniál szekrényor.

Albert bácsinak a szekrény sor megrongálódása nem jelentett különösebb veszteséget. Mindenki tudta, hogy a bőre alatt is pénz van. Részben ezért lógott ki a sorból ezen a környéken. Másrészt nem Baktóban lakott és nem is kertészkedett. Valószínűleg csak azért járt arrafelé rendszeresen, mert szeretett a kiskertek népével bratyizni. Nyilván jókat röhögött rajtuk magában.

Arra is tisztán emlékezett (furcsa inkább az lenne, ha nem emlékezne), hogy azon a januári délutánon Zsófi miatt vonult remeteségbe. És két hét múlva Sanyi elnyiszálta az ereit. Ha a nyestektől továbbra sem sikerül megszabadulnia, gondolta, ennyi esztendő múltán maga is követi a példáját előbb-utóbb. Pedig Sanyi, ebben bizonyos volt, nem ilyen ostobaság miatt lett öngyilkos. Zsófi miatt tette. Amiképpen ő is abban a réges-régi januárban. Csak neki nem sikerült. Talán igazából nem is akarta, hogy sikerüljön. Az Albert bácsi karácsonyi tűzesetet taglaló sztoriját követő hajnalban kifeküdt a vonatsínre, kis híján oda is fagyott az acélhoz, de amikor dorombolni kezdett alatta a vasút, a töltés tövébe gurult. Onnan hallgatta az eldübörgő tehervonatot. Akkor még jártak tehervonatok.

Elégett a cigaretta, s mintha a nyestek hangyányit csillapodtak volna.

– Vinné el őket az ördög – mondta és kiköpött a két rendőr után, de istenigazából csak Zsófinak akart imponálni, Zsófi azonban lebiggyesztette az ajkát. Akkoriban, a rendszerváltozás előestéjén, lépten-nyomon igazoltatták, nem történt másként Szilveszter éjjelén sem. Még a visszarendeződés lapja is a pakliban lapult. A fizimiskája lehetett a hibás, minden rendőr a dühöngő ifjúságot látta meg benne, vagy mit. Ezt fejtegette Zsófinak, miközben a rendőrök eltűntek a szemük elől, befodulnak egy sarkon.

– Hülyeség – legyintett Zsófi.

Elmentek a Gösserbe, ott várta őket a baráti társaság (haveri kör), köztük Sanyi. Hajnalra Zsófi már Sanyival csókolózott. Filléres sztori, mégis belehaltak. Ő csak egy kicsit, Sanyi a legteljesebb mértékben. Pedig amikor beléptek a Gösserbe, még senki meg nem mondta volna, hogy ez lesz a vége.

Nagydarab délszláv nők dörgölöztek kosarastermetű párjaikhoz a bár egyik felében, a másik felét ők foglalták el és ittak derekasan. Zsófi sokat nevetett és az asztal alatt a kezét szorongatta.

– Hülyeség – mondta többször is az éjszaka folyamán, bájosan, szinte izgatóan tudta mondani ezt a szót.

Hajnalban mégis egyedül botorkált haza, talán a könnyei fagytak az arcára, talán az éj nedvei. Zsófi keze már Sanyi markába simult és senki nem értett semmit. Harmadnap kiment a kiskertbe, negyednap reggel lefeküdt a sínekre, keresztben, aztán, amint közeledett a *szerelevény*, legurult a töltésről, utána nem történt semmi. Este hazament, az anyja kisírt szemekkel fogadta.

– Hol az Isten lovában jártál a múlt éjjel? – üvöltötte az arcába arasznyi közelből, belefröcsögött a nyála a szemébe.

Nem emlékezett, mit válaszolt. Tizenhárom nap múlva Sanyi elvérzett.

A nyestek elhallgattak végre, közben a negyedik cigaretta is a körmére égett. A délszláv nőknön tűnődött épp. A jó két évtizede nem létező Gösserben mulattak azon az ősrégi óévbúcsún, kékre-zöldre mázolt szemüket meregették a közelítő újesztendőbe, markolászták a mellettük feszítő manusok tökét, hangosan vihogtak, hajukat hátracsapták a szemükből, hol affektáltak, hol pózoltak – végső soron ez mind rendben van. De ugyan miért jöttek át Magyarországra szilveszterezni? Akkoriban Jugoszlávia sokkal menőbb volt, igazi nyugat. Évek teltek még el, mire tönkrement. Vajon mit csináltak azok a délszlávok, miután kitört a háború? A kosaras termetű ipsék egy része nyilván bevonult, egyik-másik el is esett. Tömeggyilkos, háborús bűnös éppen úgy akadhatott köztük, mint áldozat. A nők nevető szájai meg legörbültek, vélhetően. Vagy keskeny vonallá száradtak.

– A kurva életbe! – dörmögte a sötétnek.

Hogy jutott idáig a nyestektől, Zsófitól, Sanyitól? Igaz, Sanyi meghalt, ráadásul önszántából. Háborús helyzetben bevonulni a seregbe pedig szintén egy fajtája az öngyilkosságnak, ha úgy vesszük. Ha máshogy, akkor meg nem. Mindenesetre legyen ez a vékonyka logikai híd.

Inkább kikotort még egy cigit a dobozból.

– Sanyi azért halt meg, mert szerette Zsófit – ezt vagy Gréta mondta, vagy Kata. Akármelyik is, tévedett. Sanyi magát szerette, magát kímélte a kínlódástól, azért halt meg. Lecsapta Zsófit a kezéről, aztán hagyta, hogy az övéről is lecsapják napokon belül. És így már értelmetlenné vált az egész.

– A Zsófi nem sokkal később föl is költözött Pestre azzal az ürgével, nem? – kérdezte vagy tizenöt évvel később Gabi. (Vagy Misi, fene se tudja már, melyikük.)

– Föl – bólintott és kiitta a sörét. – Érettségi után közvetlenül. Valami rádiós fazi volt, később tévés arc lett, de Zsófi akkor már mással járt, úgy tudom.

Egyszer összefutott a lánnyal Pesten, a Múzeum körúton egy kínai étteremben. Zsófi addigra enyhén elhízott. Nem kórosan, de ahhoz eléggé, hogy nem túl szerencsés öltözködéssel együtt trampli hatását keltse. Hát, keltette. Kiábrándító volt. Valaha nem akadt ember a baráti társaságában, aki nem Zsófi gondolt rejszolás közben. Most nyilván eszébe se jut senkinek, ha recskázni támad kedve, gondolta a sült banánját majszolva. Zsófi ekkor elfordult a pénztártól és mielőtt elhagyta volna a helyiséget, megpillantotta őt. Fölismerte. Először elbizonytalanodott, ám a következő minutában odalépett hozzá. Egyik kezében a doboz, amibe a kínaiak kimérték az ebédjét, a másikban egy mobiltelefon, rózsaszín, Playboy-nyuszival díszített tokban.

– Szia – köszönt. Barátságosan mosolygott, intett a mobillal.

– Szervusz – viszonzta a köszönést, tőle telhetően a mosolyt is. Igyekezett minél gyorsabban lenyelni a falatot, amit rágott.

– Te is fölköltöztél? – érdeklődött a hajdani szerelem.

Nyomban lenyelte a félig összecsócsált banándarabkát. Csak a szerencse mentette meg a megfulladástól.

– Nem, én csak ügyeket intézni jöttem, még az este hazamegyek – köhögte.

– Értem – Zsófi bal lábáról áthelyezte a testsúlyát a jobbra, majd azonnal visszahelyezte a balra. Háromszor ismételte ezt meg gyors egymásutánban. Bár a másik hely szabad volt a kétszemélyes asztalnál, nem ült le. Tétova álldogálása sután hatott.

Megpróbált segíteni rajta:

– Jól megy a sorod idefönn? – kérdezte Zsófitól, mi tagadás, határozottan szánelomból. Kicsit pironkodott emiatt, de változtatni már késő volt.

– Megvagyok...

A nő, akiről egykor annyian álmodoztak, értett mindent. Nem is kérdezett vissza. Az órájára pislogott.

– Haladnom kell – hadarta gyorsan, újra intett a mobilt tartó kezével. Sietősen távozott.

Visszaintett. Megkeseredett a szájában az utolsó falat sült banán. Az ablakon keresztül nézte, ahogy Zsófi eltűnik a körüli tömegben. Ücsörgött még egy ideig. Sanyi eszébe se jutott. Eleve ritkán... Jóllehet az is igaz, hogy egyszer, nagyon régen napokig másra sem tudott gondolni, kizárólag Sanyira. Amikor híret vette, hogy fölívágtá az ereit. Az anyja hegedűjének E húrjával. Állítólag az tömör acélból készül, pompásan alkalmas a bőr átvágására. Legalábbis amennyiben kellő elszántsággal lát hozzá az ember a nyiszáláshoz. Sanyi elszánt volt, kellőképpen. Amikor aztán ráleltek, a teste mellett talált húr már egészen megfeketedett az alvadt vértől.

Újra apró lábak neszezését hallotta a mennyezet irányából. Elfogyott a cigarettája is. Összegyúrte a dobozt, elhajította, nagyot koppant a szemközti falon. Egy tizedmásodperccel később a parkettán egy kisebbet, mint valamiféle visszhang.

– Fekete húr – suttogetta bele a sötétségbe. És egyik pillanatról a másikra elaludt. Álmában a nagyszülei hétvégi kertjében találta magát, tavaszodott, a gyümölcsfák rügyeztek, a drótkerítés tövében hóvirágok nyíltak. Hamis idill, hallotta saját hangját álmában, vagy félig ébren. Fekete húr, gondolta aztán, végezetül.